

Tirsdag 24. november, 2009

logg inn

Søk...

15.09.08

Imperiet slår tilbake

Inland Empire, Christiansands Kunstforening

20 august – 21 september, 2008

(Deltagere: Roald Andersen d.y., Veronica Brovall, Liv Bugge, Emil Holmer, Erik Pirolt, Sten Are Sandbeck, Jorunn Myklebust Syversen, Sveinung Rudfjord Unneland, Anne Vistven. Kurator: Aage Langhelle)

av [Tommy Olsson](#)

Utställningen ger nästan exakt det samma desorienterade obehaget som Davis Lynch's monumentala epos med samma namn.

I.

När man väljer att kalla något för «Inland Empire» tigger man egentligen om det; och det måste nödvändigtvis vara fler än mig som gått runt i lokalerna på jakt efter spår av David Lynch. Och när man här – som på många andra platser – främst försöker cirkla in det nyromantiska fenomenet som hemsöker den norska samtidskonsten blir det möjligen en long shot. Kanske. Det vill säga, det är den invändningen jag automatiskt formulerar för mig själv på förhand. Så visar det sig att denna referensen är så pass kraftfull att den tar över helt; utställningen ger nästan exakt det samma desorienterade obehaget som Lynch's monumentala epos. Den där nervsammanbrottsframkallande paniken vid att behöva förhålla sig till något med obegränsat antal ingångar, men absolut ingen väg ut.

Har du bara gått ett enda varv runt Sveinung Rudfjord Unneland's kollapsade pelare – otroligt fet sak, alltså, kanske det mest direkt slående arbetet här – så är du förlorad och befinner dig rent tekniskt på ett annat medvetandeplan. Och på väg genom lokalerna kryper det till slut över dig att detta handlar om en – kanske oavsiktlig? – symbios mellan utställningen och filmen. «Inland Empire» kan omöjligt skaka av sig *Inland Empire*. Hela vägen längst in, där Erik Pirolt's helt överjävliga video *Indrefittas eksistensielle problemer* rullar och går framför ett par nedslitna madrasser på golvet. Har sett den förr, men återsynet bekräftar vad jag redan misstänkte; detta är fan ta mig årets video. Nästa års också. Möjligen decenniets, faktiskt. Där den är placerad längst in i ett eget rum blir den det enda verket i den här kontexten som klarar att lösriva sig från tanken på David Lynch. Och paradoxalt nog är det kanske det arbetet som mer än något annat – möjligen med undantag från Liv Bugge's videoinstallation, (jag ska återkomma till det) – mest påminner om dennes tonläge. Problemställningen – «Fitta mi har vokst noe

KUNSTKRITIKK ANBEFALER

i morgen

18:00 [SE NÅ! UTSTILLING I BYROMMET.](#)
Bergen på [Kunsthøgskolen i Bergen](#)

torsdag 26. november

16:30 [CURATORIAL RESPONSIBILITY](#) på
Bergen [Galleri 3,14](#)

18:00 [ACTIVITY SUGGESTS A LIFE](#)
Oslo [FILLED WITH PURPOSE](#) på 21:25

19:00 [Aslaug Juliussen, Re: Frozen](#)
Oslo [Flowers](#) på [SOFT galleri](#)

fredag 27. november

19:00 [THERE WILL BE BLOB](#) - Maria
Bergen [Lyngstad Willassen](#) på [Galleri Fisk](#)

20:00 [Åpning av Mørketidsutstillingen](#)
Tromsø 09 på [Tromsø Kunstforening](#)

lørdag 28. november

13:00 [Åpningshelg for House of](#)
Andre [Foundation](#) på [House of](#)
byer [Foundation](#)

13:00 [Møt kunstneren!](#)
Tromsø [Mørketidsutstillingen 2009](#) på
[Tromsø Kunstforening](#)

FEEDS FRA KUNSTKRITIKK

Artikler

Artikler m/ kommentarer

Alle innlegg

Alle innlegg m/ kommentarer

voldsomt i det siste» – verkar ha sitt fundament i en slags twilight zone, långt utanför vad vi är kapabla till att definiera. Men där texten framförs på norska av folk som inte kan språket – och därmed inte anar vad dom snackar om – blir det sliriga, osäkra uttalet som ett förvridet eko från The Black Lodge i *Twin Peaks*.

Sveinung Rudfjord Unnelands kollapsade pelare.

I fallet med Liv Bugge är David Lynch möjligen en avgörande influens; *We had no road (Always the blue of winter in the shadow of my family tree)* är på många sätt en förnorskad mini-version av *Inland Empire*, filtrerad genom den hotfulla handycamen i *The Blair Witch Project*. Det ödesmättade i titeln till denna suggestiva videon där en blond kvinna med hund gräver en grop i skogen antyder en på förhand given förbannelse, omöjlig att undkomma. Det spelar ingen roll att det ytligt sett är helt odramatiskt; videons eget språk säger något helt annat. Detta är horrormovie utan att vi någonsin helt får grepp om vad det egentligen är som är så förbannat obehagligt.

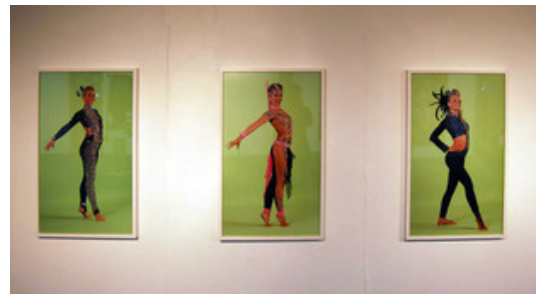

Liv Bugges video *We had no road (Always the blue of winter in the shadow of my family tree)*.

Samtidigt ska det också nämnas att jag har mitt eget obehag att förhålla mig till. Jag är ju inte i Kristiansand bara för att ha det kul – det förstår ju alla. Om 45 minuter ska jag ha någon slags offentlig session med Lars Vilks, mannen som gav Islam ett ansikte (och fyra ben), och jag har inte fått i mig så mycket som en kopp kaffe sedan jag kravlade mig upp ur sängen i Bergen för 10 timmar sedan. Och om 20 timmar landar jag i München. Hela förmiddagen har jag upprepat att konstkritik har blivit en extrem sport. Det började i Tromsø förra lördagen, fortsatte i Oslo, Trondheim och Stavanger, och det håller på till en bit in i oktober, då det återigen lugnar ned sig och jag bara kommer att vara «jävligt upptagen och måste resa mycket». Som det är nu, däremot, är det fullkomligt absurt. Nå, jag måste hitta en köttprodukt att sätta tänderna i, blodsöcket är så lågt att jag har utanför kroppen-upplevelser.

II.

I väntan på Norwegians flight DY 1156 till München. Ska snart återkomma till utställningen, men tänkte jag skulle komma mig in på ett hotell först. Ett hotell är vad den här kroppen behöver mest i hela världen – det gör ont överallt; en effekt av influensan jag drog på mig i Tromsø i kombination med det faktum att jag håller på att flytta och bara sover två timmar varje natt. Under den offentliga samtalen med Lars Vilks blev plötsligt hela huvudet blankt på mig, som om någon bara hade raderat ut hela skiten. Lars hade pratat länge och blev plötsligt tyst, och alla såg på mig. Jag hade inte hört ett ord av vad han sagt – så jag upprepade något jag redan sagt tidigare. Det värsta är att hans analys av hur mekanismerna i vår lilla sfär – «konstvärlden» som han, och många med honom, kallar den – fungerar i allt väsentligt verkar korrekt. Det är svårt att argumentera emot det. I alla fall när man aldrig sover och knappt har styrfart – men får jag bara ett hotell och får vara ifred några timmar – klä av mig naken, skriva aggressiva mail till alla som ger fan i att betala mig i tid, och ha CNN på full volym på tv'n medan jag gradvis tömmer minibaren tills en välsignad lång sömn inträder – så räknar jag med att kunna motivera mig lite. Men inte mycket, för tekniskt sett har han rätt. «Du har ju blivit en viktig person», sa han alldeles innan vi startade. «Men du måste vara mer i Asien. Det är i Asien det händer». Indeed. Som om det inte vore illa nog som det är. Fick jag bestämma skulle jag aldrig mer resa från Bergen. Nu ska jag till Nazi-Tyskland och se på några Nerdrum-elever och deras volkskunst-kamrater. Jag har en irriterande känsla av att... och där gick 24 timmar.

Jorunn Myklebust Syversens fotografier av discodansere.

III.

Ska bara nämna målarna också. Kanske i första hand Anne Vistven's enorma fladdermöss som verkar vara på väg in i vår värld från en helt annan, mycket mörkare verklighet. Stora, kompakt svarta, och med en strängt begränsad färgskala – svart, vitt och ett stänk pariserblått är min gissning – ligger dom i ena änden av lokalen, alldeles utanför Piroelts videoinstallation. Det är slutet på utställningen, det är här man vänder och går tillbaka med en känsla av att dom små djuren följer efter en mot utgången. Om det inte hade varit för att utställningen hette «Inland Empire» hade jag inte tänkt på

Mulholland Drive, men kanskje hellre *Nosferatu*. Så inte nu. Men låt mig återkomma till det längre ned, eftersom jag plötsligt kom att tänka på något.

Emil Holmer, *Soft World Knights*, 2008.

Sten Are Sandbeck och Emil Holmer är såna där tuffa målare som skiter i att dom egentligen inte kan. Häftiga, monumentala och fräcka. Snabbt uförda målerier av den där sorten som vid första ögonkast verkar vara en uppförstorad barnteckning, men snart visar sig innehålla betydligt vuxnare inslag. Men likheterna stoppar väl ungefär där; resten handlar om motsättningarna som uppstår. Sandbecks anarki mot Holmers mörker. Holmers samtidskritik mot Sandbecks samtidspolitik. Sandbecks revolution mot Holmers pornografi. *The Straight story* kontra *Lost Highway*. Ja, ni fattar; det är ganska fint att se det i samma lokal, för det pågår hela tiden en utväxling i den här kombinationen.

IV.

Nosferatu. Det finns en scen som alltid skrämmar mig i Murnau´s originalversion, rätt efter att vagnen stoppat och textskylten kommit upp. «We will go no further. Here begins the land of the demons». Den resande lämnar ekipaget och hans väska kastas bryskt ut efter honom. Vagnen försvinner och han står i mitt ute i ingenstans. Plötsligt, och väldigt fort, kommer en vagn från andra hållet för att hämta honom. Kameran tar en kort närbild på kusken. Han är inte mänsklig. Han liknar inget annat. Blodet fryser till is på mig varje gång.

Ett liknande fenomen uppstår i slutscenerna av *The Shining*. Jack Nicholson har gått fullständigt bananas, utlöst brandlarmet, och jagar sin familj genom korridorerna. Hans fru, som i dessa sekvenser har ett ansikte som liksom fryst fast i ett uttryck av total panik, löper upp trapporna och ser en öppen dörr i änden av en korridor. Scenen är komplett omotiverad och omöjlig att begripa sig på; det ser ut som en uppklädd man får en blow-job av en person utklädd till björn, men båda rycker till när «Wendy» ser på dem, och ser oförstående tillbaka på henne, och paniken i hennes ögon skruvas upp ytterligare ett hack. Isch, jag blir illa till mods bara av att skriva om det. Jag vet inte varför det fungerar på det viset – och jag vet inte vad det partiet egentligen handlar om.

Men båda dessa exempel kan med lätthet ledas vidare till David Lynch.

V.

Ok, jag måste ut ur den här coman... jag har stort sett spenderat ett dygn på det här lilla stygga hotellrummet nu, och börjar få ont om tid. Heh! Ont om tid...

Ingressbilde: Anne Vistven.